

Nagai Tatsuo

Cuộc hội ngộ ngắn ngủi

LÊ HUY OANH dịch

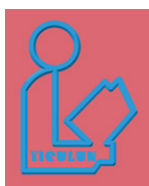

VĂN số 162
15-9-1970

CƯỘC HỘI NGỘ NGẮN NGŨI

Nagai Tatsuo

Lê Huy Oanh dịch

Paris * 01.2025

Cuộc hội ngộ ngắn ngủi

Nagai Tatsuo

Người dịch: Lê Huy Oanh

Bìa: M. C. P

Nguồn: Thư viện Tiểu Lùn

Cuộc hội ngộ ngắn ngủi

(1966)

NAGAI TATSUO

Người dịch: Lê Huy Oanh

Tập san VĂN
số 162 * 15.9.1970

Những trang sau đây được trích dịch từ cuốn “Asian PEN Anthology” do nhà văn Phi-luật-tân F. Sionil Jose chủ biên, nhà Solidaridad xuất bản năm 1966. Việc chọn và dịch đều do ông **Lê Huy Oanh**, một dịch giả quen thuộc của VĂN đảm trách.

Nagai Tatsuo là một nhà văn Nhật bản, sinh năm 1904. Ông là ký giả có tài, nhưng ông nổi tiếng nhờ những truyện ngắn của ông, những truyện thường được tạo dựng bằng một lối viết độc đáo. Với những truyện đó, ông đã trở thành một trong số những nhà văn nổi bật trên văn đàn Nhật-bản hiện đại. Những tác phẩm

hay nhất của ông đã xuất hiện vào thời kỳ cuộc thế chiến thứ nhì chấm dứt.

Độc truyện ngắn dưới đây, độc giả sẽ thấy lối dựng truyện mới mẻ của ông cũng như sẽ thấy một lối văn trào lộng rất nhẹ nhàng nhưng sâu sắc và nhiều duyên dáng.

Bản Việt ngữ được dịch theo bản Anh - dịch của E.G. Seidensticker, nhan « Brief Encounter ».

Tôi phải yêu cầu bạn coi một phần bức thư của tôi trước khi bạn bắt đầu vào chuyện chính :

"Tôi đã nhận được thư của bà và tấm ngân phiếu trong đó. Cám ơn lắm lắm.

Cám ơn bà đã cho tôi biết cái tin đặc biệt, là cái nhẫn tôi để cho bà và cả cái nhẫn cưới của bà đã được kết hợp với nhau để biến thành một cái răng. Tôi tự thấy mình ít ngạc nhiên và ít đau đớn hơn là muốn nói cho bà hay rằng việc ấy đã trợ lực cho cái quan điểm mới mẻ về đời sống, cái quan điểm mà tôi đã từng đề cập tới với bà.

Như bà đã biện minh nơi chính con người bà, cái răng vàng được đặt một cách tự nhiên ở một chỗ nào đó phía trong một chiếc răng cửa hẳn phải đặc biệt hấp dẫn khi nó sáng lóng lánh trong nụ cười một thiếu nữ đang giữa tuổi hai mươi (Liệu cái răng vàng của bà có phải là một trong những cái răng vàng mà chính chồng bà đã từng đặt vào đó tất cả sự ân cần và khu chi của ông ta chăng ? Xin lỗi bà nhé. Tôi sẽ không bao giờ nói tới những răng giả của bà nữa, dầu là nói tới với cảm tình). Tôi chỉ hy vọng điều này : hai chiếc nhẫn, một chiếc biểu hiệu cho sự sâu thẳm của bà và một chiếc biểu hiệu cho lối sống mới mẻ của tôi, sẽ trở thành một cái răng mới kỳ diệu, vì lợi ích của dân chúng thành phố Đông-kinh...”

Khi tôi ngừng viết một phút để châm một điếu thuốc lá, thì tôi cảm thấy như

là những cảnh viết thư bồng biển đi khỏi những phim chiếu bóng. Chắc chắn rằng những cú điện thoại và những điện tín đang làm nhẹ bớt sức mạnh của cái sự việc rắc rối ; nhưng tôi cảm thấy hơi nhớ cái vẻ trên mặt nàng trong vài giây đồng hồ đó, khi, đã đặt cây viết xuống, nàng nâng bì thư lên môi nàng.

Tôi sắp sửa nói gì đây ? Lúc đầu, vốn chưa quen với công việc, tôi mệt nhoài ; nhưng giờ đây, một tháng đã qua đi, và, lại thơ thới mạnh khỏe trong người, tôi thấy mình trẻ hẳn lại, và đang quen với lối sống trong hầm mỏ.

Tôi đã dọn dẹp lại căn phòng hoàn toàn tươm tất.

Cái thùng gỗ cỡ trung bình đựng những vật dụng của tôi nằm ở giữa phòng, hai ba chục cuốn sách được đựng

vào tường. Một tờ báo trên chiếc bàn viết bên cửa sổ. Chăn nệm được gấp lại cẩn thận đằng trước chiếc tủ buýp-phê ; chiếc gối dài được đặt trên đồng chăn nệm ấy như dẫn chúng xuống.

Tôi đã từ biệt chính đường, và khi tôi trở lại với căn phòng sáu-tám-thăm của tôi, một nơi có vẻ như bị tách rời khỏi thế giới loài người, thì con mèo đỏ đang nằm cuộn tròn bên chiếc gối.

Tôi cảm thấy mình vui vẻ. « Mi đang nghĩ gì về cái mi đang làm ở đây ? » Vẫn còn đội mũ và mặc vét-tông, tôi quỳ xuống bên đồng nệm và khe khẽ vỗ về con vật. Đôi mắt hãy còn nhắm, nó ngửa người ra mà lăn đi lăn lại và bằng cách thức tuyệt hảo, nó khẽ rừ rừ với tôi.

Nó đã ở chính đường trong khoảng ba tháng, và hàng ngày nó vẫn phải tới

với tôi nhiều lần. Mặc dầu tôi đã gần bốn mươi tuổi, nhưng tôi vốn chẳng hề bao giờ nuôi chó, mèo. Đây là lần đầu tiên tôi sống bên một con mèo.

Tôi ghé tai vào bụng nó và lắng nghe một lát cái tiếng rừ rừ. Rồi, đi ra ngoài hàng hiên, cái hàng hiên hướng ra vườn và chạy tới chính đường, tôi xỏ chân vào giày. Tôi khoác chiếc áo mưa trong cánh tay. Lúc ở chính đường, người ta có bảo tôi là trời có thể sẽ mưa.

Vì họ đã đồng ý cắt đi tất cả những gì không cần thiết cho tôi, nên hoàn cảnh cuộc sống khổ hạnh của tôi không còn có thể giản dị hơn thế này được.

Tôi để cánh cửa hé mở một chút cho con mèo tiện ra vào.

Nhiều ngày trước đó, tôi có bảo em

traì tôi rằng tôi nghĩ tôi có thể đi coi một phim ngoại quốc – Chắc chắn tôi sẽ được nghỉ công việc ở hầm mỏ trong một thời gian và sẽ không có dịp may nào khác. Sáng nay, có người mang tới cho tôi một mảnh giấy.

« Em¹ đã không mua được vé cho cuốn phim ‘ Những năm đẹp nhất đời chúng ta ’. Thay cho vé phim đó, em xin gửi theo đây hai vé cho phim ‘Cuộc hội ngộ ngắn ngủi’, một phim năm đẹp nhất đời chúng ta ». Thay cho vé phun theo đây hai vé cho phim « Cuộc hội ngộ ngắn ngủi », một phim Anh được người ta khen là rất khá; em cũng gửi kèm theo đây một vé xe lửa tốc hành có ghi ngày đi là ngày mai. Mong sẽ gặp anh ở nhà ga xe lửa ».

1 Em = em trai xưng với anh. (Chú thích của dịch giả bản Việt-ngữ).

Thư đó nằm trong túi tôi lúc tôi đi ra khỏi ga Shimbashi. Tôi đã đáp xe lửa điện từ Hodogaya tới đó và đã phân vân không biết phải làm sao. Có những hai vé cho phim « Cuộc hội ngộ ngắn ngủi² » Tôi cũng chẳng đoán được nó thuộc loại phim gì, nhưng đầu đề cuốn phim như vậy đó. Nhưng đầu đề ấy có vẻ bốn cột tôi, trêu chọc tôi, nhạo báng tôi. (2) Em trai tôi là người rất trang nghiêm, nó gửi cho tôi hai cái vé chắc chắn không phải là để bốn cột tôi; nhưng gửi một lúc hai cái vé coi chiếu bóng cho một người độc thân tuổi đã gần tứ tuần thì đó quả là

2 Cuộc hội ngộ ngắn ngủi, trong bản Anh ngữ là Brief Encounter (chú thích của dịch giả bản Việt ngữ); đầu đề bằng Nhật ngữ là Aibiki dịch sát nghĩa Anh là Assigination (Sự chỉ định một cuộc gặp gỡ); căn cứ vào sự tiến triển của truyện thì đầu đề tiếng Nhật gợi nhiều ý bốn cột, trêu chọc hơn là đầu đề tiếng Anh (chú thích của dịch giả bản Anh ngữ).

Vì bản dịch Việt ngữ được dịch theo bản Anh ngữ, nên Chúng tôi dịch theo hai tiếng Brief Encounter, chứ không dịch tiếng Aibiki hay là Assigination (chú thích của dịch giả bản Việt ngữ).

điều chua chát. Tôi phải làm gì với cái vé kia đây ?

Khi tôi bước xuống những bậc cấp nhà ga Shimbashi, tôi đã quyết định mời anh A., một anh chàng làm việc cho một cơ sở ở phía đằng sau khu Ginza.

Tôi nghĩ rằng hẳn tôi sẽ có vẻ như đùa cợt khi mời anh ta đi coi chiếu bóng : « Có người cho tôi hai cái vé đi coi một cuốn phim tên là « Cuộc hội ngộ ngắn ngủi », và bây giờ tôi phải xài hai cái vé đó. Tôi vốn biết rằng hai người đàn ông lớn tuổi mà rủ nhau đi coi một loại phim xi-nê như thế này thì quả là có hơi cập rập về thời giờ, nhưng rồi đây, trong ít lâu, tôi sẽ chẳng có dịp gặp lại anh đâu. Đi với tôi nhé ! »

Không may cho tôi. A. lại không có nhà. Cũng chẳng sao; tôi sẽ tặng cái

vé cho bất cứ ai ở đằng trước rạp chiếu bóng. Tôi đi qua cầu, hướng tới rạp H.

Có ba, bốn người đang đứng ở chỗ bán vé. Tôi xăm xăm bước tới nhưng cảnh ấy khiến tôi đổi ý : mấy người đó gồm một cặp trai gái và hai thiếu nữ trẻ tuổi. Cái từ ngữ « một gã đàn ông ở độ tứ tuần » nảy ra trong óc tôi cùng với hình ảnh kỳ cục của một người đã đứng tuổi cặp kè bên một người trẻ măng.

Từ đó, còn nảy ra mấy từ ngữ có vẻ như có thể đem áp dụng vào sự so sánh này, đó là những tiếng "cựu binh sĩ", "binh sĩ đã về vườn" và những tiếng khác tương tự.

Tôi đi vào trong rạp. Cô hướng dẫn chỉ chỗ cho tôi. Dĩ nhiên, ghế bên không có người. Tôi vừa đặt chiếc mũ và cái áo mưa của tôi vào chỗ trống ấy vừa làm

như thế mời chúng ngồi xuống đó.

Thôi, bây giờ không còn lý do để mời một kẻ nào khác nữa, bởi vì tôi chỉ có hai vé. Thế là êm. Tôi có thể yên chí, thoải mái. Khổ cho tôi là cho đến tận dạo ấy, tôi vẫn cứ còn bị lệ thuộc vào những ý niệm cứng nhắc.

Khán giả dần dần kéo vào : rap chiếu bóng đầy người. Chuông reo. Những tin tức trong phim thời sự chuyển nhoang nhoáng làm chóng cả mặt. Có lần, em trai tôi đã nhận xét như thế này : tại sao những phim thời sự này, ngay cả khi chúng mang những tin tức mới nhất, luôn luôn có một cái gì cũ mèm và lỗi thời như vậy chứ ? Cái cảnh bị tàn phá sau một trận bão, dù là quang cảnh ở Nhật hay ở Mỹ cũng chẳng có gì khác. Một người đàn bà Mỹ, bị gió thổi về phía cuối đường, đang bám chặt một cách

thảm hại vào một cột dây điện thoại; đầu đang tả tơi vì bão, ấy vậy mà bà ta vẫn còn hướng mặt về phía ống kính máy quay phim và nhoẻn một nụ cười giống nụ cười của trẻ con, như thể để nói rằng người ta đã nhận lãnh được những kinh nghiệm đáng kể.

Khi hết phim thời sự, đèn trong rạp lại bật sáng. Tôi cảm thấy như mình bị biệt lập khỏi đám đông, nhưng rồi ánh sáng lại bị mờ tối đi và mấy chữ “Cuộc hội ngộ ngắn ngủi” được chiếu vào tấm ri-dô đang được kéo lên. Tôi tựa cùi chỏ một cách vững chãi vào tay chiếc ghế trống.

Chỗ tôi ngồi ở sát ngay bên lối đi, và tôi cảm thấy một thứ chen lấn ở phía bên phải tôi. Có một người nào đó, hơi cúi về phía trước, cứ dùng nguyên trong bóng tối, chực đi vào hàng ghế tôi.

Bất giác tôi quay nhìn lại: suốt hàng ghế này chỉ có chiếc ghế bên tôi là còn trống thôi. Vé của chiếc ghế này đang nằm trong túi tôi. Dầu vậy, tôi cũng cứ nhấc chiếc áo mưa và chiếc mũ của tôi lên và đặt chúng xuống gối tôi.

Kẻ kia khom người xuống và len qua tôi một cách khéo léo. Đó là một người đàn bà vận y phục ngoại quốc, khi đi qua tôi đã để bay lại phía sau một hương thơm dịu nhẹ. Tôi nghe thấy tiếng người đàn bà ấy mở chiếc xách tay. Hình như người ấy đang lấy ra cặp kiếng. Ngay cả khi người ấy ngồi xuống rồi tôi cũng vẫn cảm thấy vóc dáng người ấy quá cao lớn so với vóc dáng thông thường của đàn bà,

Cuộc sống thì mới mẻ, rõ ràng là như thế — tôi tái xác nhận cái triết lý mà tôi đã thụ lãnh được trong suốt nửa

năm qua. Nhưng lấy cái triết lý nào để giải thích sự bí ẩn liên quan đến chiếc ghế bên cạnh tôi chứ ?

Sự thú tội tẻ nhạt của một người đàn bà mệt mỏi, tầm thường trong một bầu không khí sâu thẳm không thể tả được. Cảnh đó đã bắt đầu nhào vào tôi. Mới đầu, tôi chống cưỡng lại nhưng lúc này đây tôi hoàn toàn bị nó chế ngự.

Ở đây, chẳng cần gì phải xét lại âm mưu hoặc bày tỏ phản ứng của tôi, và thật tình tôi không đủ khả năng làm những công việc ấy. Ít ngày sau vụ đó, trên một chuyến xe lửa, khi tôi lại nghĩ tới cảnh ấy, tôi đã đột nhiên nghĩ tới cuốn Đất, một cuốn tiểu thuyết Nhật-bản u tối nói về đời sống thôn quê, một ấn bản loại rẻ tiền mà tôi đã mượn được của một chiến hữu khi tôi đóng mặt trận phía Nam. Cuốn phim bữa nay diễn tả một sự việc

bí ẩn của một người đàn bà vô tên tuổi tại một thị trấn nhỏ bé, và đối với cảnh đó, một cựu chiến binh không thấy nó có gì quan trọng cả.

Tuy nhiên, tôi phải nói tới một cái gì mà hẳn tôi đừng nói tới thì hơn : lần đầu tiên và trong một lúc lâu, tôi lại đã nghĩ tới người vợ cũ của tôi, người mà một năm trước đó tôi đã để cho ra đi mà chẳng hề thương tiếc. Mặc dầu không ai đã có thể biết được rằng tôi đã nghĩ đến nàng nhưng sau đó, tôi vẫn cứ quá hồ thẹn với chính mình.

Tôi hơi không bằng lòng với cảnh kết thúc trong phim, trong cảnh đó, người chồng đáng phục kia đã tha thứ cho vợ. Bà ta đã không phạm phải sự lầm lạc cuối cùng, thật như vậy, nhưng vụ đó đã khiến bà ta chỉ còn là một cái vỏ sò trống không. Có thể đó là điều khiến tôi nhớ

tôi vợ tôi. Ít ra thì cũng ở điểm này, tôi hơn hẳn người chồng trong phim.

Cuộc hội ngộ ngắn ngủi đã hết. Hình như tôi đã đắm chìm trong suy tưởng bởi vì người đàn bà ngồi bên tôi yêu cầu tôi nhường lối cho nàng đi ra. Tôi đứng dậy. Tôi đi theo nàng, và chúng tôi là hai người cuối cùng ra khỏi phòng rạp.

Thời tiết diễn ra đúng với sự tiên đoán. Lối ra bị một tấm màn trắng bao phủ : một trận mưa tháng Năm. Có khoảng mười người trẻ tuổi bị kẹt vì không có dù.

Tôi bước vào giữa đám họ và đốt một điếu thuốc lá. Tôi đã chuẩn bị sẵn sàng để đối phó với trận mưa, nhưng tôi cảm thấy chẳng cần gì phải vội vã. Người đàn bà cũng rút từ một chiếc hộp bằng bạc ra một điếu thuốc lá. Trong những

cử chỉ của nàng từ cử chỉ này sang cử chỉ khác, có một vẻ nhanh nhẹn tinh tế, Nàng mặc một bộ y phục màu xanh sậm và quả thật nàng quá cao lớn so với kích thước thông thường của đàn bà. Tôi đưa mắt nhìn nàng khi nàng ngược mặt lên nhìn trời, và tôi chú ý tới hai hàng mi ở cặp mắt hơi nhỏ của nàng. Tuổi tác của một người đàn bà là một trong những điều mà tôi không thể nào phán đoán được, nhưng nàng chưa tới ba mươi, tôi dám nói chắc là như thế. Có thể là hăm bốn, hăm lăm, có thể là hăm bảy.

Thốt nhiên, nàng nói :

– Mưa này đâu có tạnh ngay được

Khi nói câu đó, cặp mắt nàng hướng vào tôi.

– Tôi cũng e là không tạnh ngay được đâu.

Tôi nhìn những làn mưa quất xuống hè đường. Thỉnh thoảng lại có một cặp trai gái che chung một chiếc dù, bước đi nghiêng ngả trong đám bụi nước.

– Tôi cứ ỷ y nhà tôi ở gần ngay đây, chả cần gì phải mang theo dù. Rõ thật là khờ.

Một tiếng cười ranh mãnh phát ra từ cặp mắt nàng. Điều thuốc lá của nàng có vết son môi. Tôi đã không thể nhận thức được là người ta có thể tô môi với một màu son bình dị đến thế.

– Gần đây à ?

– Ngay gần đây nè.

Cặp mắt đó vẫn còn mỉm cười và một ngón tay chỉ về phía bên trái.

– Bên hàng bán đồ cổ đó.

Tôi xòe áo mưa ra.

– Tôi có áo này. Dầu sao thì tôi cũng đi về hướng đó – để tôi vào nhà bà bảo người nào đó mang dù tới cho bà nhé.

– Thôi, phiền ông quá. Gần ngay đây mà. Để tôi chạy bữa đi, có ướt một chút cũng chẳng sao. Thật thế.

Nàng nói một cách hăm hở, nhưng trong cái lối nói của nàng không có gì chứng tỏ là nàng muốn gạt tôi ra ngoài.

– Ví thử như tôi làm thế này.

Tôi kéo áo mưa trùm lên đầu như một bác phó nhòm và mỉm cười với nàng. Những kẻ đang đứng núp mưa nhìn hai chúng tôi một cách tò mò.

Hơi nghiêng đầu sang bên, nàng ngoái về phía tôi mà mỉm cười. Hình

như tôi đã làm cho nàng trở thành thoải mái, tự nhiên.

– Thật vậy sao ? Tôi đâu dám đòi hỏi ông, nhưng liệu tôi có thể...?

Nàng tới gần tôi thêm một, hai bước.

– Tòa nhà cận ngay bên tiệm đồ cổ kia kìa. Suematsu, nha sĩ. Nhờ ông nói với cái cô ngồi ở bàn tiếp khách mang tới cho tôi một cái áo mưa và một cái dù. Đợi ơn ông lắm lắm.

Tôi thích thú nghĩ rằng mình đang giúp đỡ một người mà chắc hẳn mình sẽ chẳng bao giờ được gặp lại. Tôi chạy đi trong mưa. Nhưng tôi vẫn chưa hiểu được tại sao lúc này nàng lại ngồi vào chiếc ghế của tôi.

Cách đây chừng hai trăm mã có một tòa nhà nhỏ vững chãi nằm quanh một

đầu đường, bên tiệm bán đồ cổ. Tôi tìm ra phòng làm việc nha sĩ ở lầu nhì một cách không khó khăn. "Suematsu Shingo, Nha khoa Bác sĩ; Suematsu Akira, nha sĩ", chiếc bảng hiệu mang những chữ viết theo hàng ngang. Bảng đó cũng cho biết chủ nhật nghỉ, còn thứ bảy thì phòng nha y chỉ mở cửa tới hai giờ chiều. Hôm nay là thứ bảy.

Ngay phía bên trong cửa ra vào có một cửa sổ nhỏ ở đằng sau một bàn tiếp khách ; một thiếu nữ chừng mười tám, mười chín tuổi đang ngồi ở bàn đó. Tôi trình bày sự việc với cô ta và cô ta trả lời một cách bình thản.

Cảm thấy như luyện tiếc cái mùi thuốc sát trùng của phòng nha y, tôi đi ra khỏi phòng, đóng cửa lại phía sau tôi. Khi tôi bắt đầu bước xuống tôi có thể nghe thấy tiếng mưa rơi phía dưới.

– Xin lỗi ông. Có ai gọi tôi từ phía đầu cầu thang gác.

Đó là cô tiếp viên. Tay cầm một cái áo sơn dầu và hai cái dù, cô ta ta đứng bên tường, chờ tôi trở lên.

– Nếu cháu đi thì sẽ không có ai ở đây cả. Phiền ông làm ơn ở lại đây cho tới lúc cháu trở lại nhé.

– Dạ, được, được.

Hình như cô ta ngỡ rằng tôi là bạn của người đàn bà kia. Cô ta bình tĩnh ghê. Cô ta tin cậy tôi đến thế kia à ? Ở cô có tỏa ra một cái gì khiến người ta ấm lòng. Tôi thông thả đi đi lại lại trước cửa phòng nha y.

– Chà, mưa lớn quá, không biết đến bao giờ mới tạnh. Mưa từ lúc nào vậy ?

Giọng lạnh lót của người đàn bà vang lên từ cầu thang. Rồi nàng trông thấy tôi và một lần nữa tôi ngó vào mắt nàng một cách gần gũi.

– Hờ ! Thật làm phiền ông quá. Đây là cô Tateno, một người rất nhẹ nhẽ. Cô ta nhờ ông coi nhà hộ, phải vậy không. Ông thật vất vả quá nhỉ, nào, mời ông vô chơi. Chỉ một lát thôi. Để ông đây ra đi như vậy thiệt là kỳ, phải không, cô Tate-no ?

Quay mặt khỏi tôi về phía cô tiếp viên, nàng đẩy cửa ra vào, không để tôi trả lời.

– Nghĩ rằng như thế là kỳ thì đó mới thật là kỳ.

Nàng cười thành tiếng và mở một cửa khác thông sang một phòng đợi xinh

xắn, sạch sẽ, một căn phòng có lẽ có thể dung nạp được ba hoặc bốn người.

– Mời ông ngồi. Tôi trở ra ngay.

Tôi cởi chiếc áo mưa ướt, và ngồi xuống ghế xô-pha.

Trong sự yên tĩnh, tôi có thể nghe thấy tiếng nước chảy và, rất khẽ, tiếng lược lùa vào tóc một người nào đó.

– Cà-phê trong bình thủy còn không ? Ừ, rót ra cho tôi với khách nhé. Cô cũng uống nữa đó.

Nàng nói với giọng bình tĩnh đến nỗi tôi phải tự hỏi làm sao giọng đó lại có thể là giọng nói của cùng người đó.

– Cuốn phim buồn thảm quá. Coi mà mệt cả người.

Tiếp ngay đấy tôi nghe thấy người nào đó mở một cái hộp.

– Tôi không bảo là phim không hay, nhưng tôi tự hỏi làm sao mà một người trẻ tuổi lại phải chịu đựng nỗi buồn thảm như vậy chứ.

Khi cô Tateno mang cà phê ra, trông cô có vẻ rục rĩ hơn nhiều. Cô đã thay bộ đồng phục làm việc bằng một y phục khác. Nơi này bây giờ có vẻ giống một phòng nói chuyện hơn lúc nãy.

– Tôi đã làm ông phải chờ đợi, xin ông thứ lỗi cho.

Người đàn bà nói khi bước ra. Nàng mặc một chiếc áo bờ-lu – bạn cứ gọi áo đó là bờ-lu đi – một chiếc bờ-lu màu xanh da trời lọt và sáng (tôi biết thế bởi tôi đã xem xét kỹ những màu sắc đó). Hai

tay áo thì ngắn. Trâm cài tóc của nàng là một cái hoa bằng ngà cần vàng. Tôi đứng dậy.

– Trong phim “ Cuộc hội ngộ ngắn ngủi ” cũng có một trận mưa bão dữ dội, nhỉ ?

– Nếu ông cũng bị ướt như thế thì trông mới giống.

Người đàn bà nhẹ nhàng ngồi xuống chiếc ghế bành đối diện với tôi.

Nếu có ai đã ca ngợi vẻ đẹp của da dẻ nàng thì hẳn nàng đã có thể trả lời : « Vậy ư? Tôi có bao giờ sẵn sóc tô điểm cho nó đâu. Ông nên khen ngoi ba má tôi ấy ».

Nhưng khi mà trong mái tóc nàng, mái tóc mặc dầu được xấp vắn rất cẩn thận, vẫn hơi có một chút vẻ lệch lạc cố

ý, như một vật then chốt hơi được nói ra để làm nổi bật vẻ đẹp của phần cổ đang trước, và khi mà toàn con người nàng có cái vẻ yêu kiều ấy, thì người ta có thể đoán chắc rằng sự trắng trẻo mịn màng của làn da gần như không thoa phấn của nàng quả là một thứ rất đáng giá.

– Em đi mua sắm giữa lúc trời đang mưa sao ?

Nàng phóng một cái nhìn trầm tĩnh qua vai tôi.

– Sao thế ? Đừng phiền lòng vì chị nhé chị ngồi hầu chuyện ông đây một lát rồi chị sẽ đóng cửa tiệm.

Cô Tatenô không nói gì cả. Nhưng tôi nhận biết là cô ta đang ra đi. Người đàn bà đứng dậy và tiến tới phía cô ta.

– Chị có nói gì quá đáng thì em bỏ qua đi, nghe không.

– Đâu có gì.

– Đừng buồn nghe. Hiểu không ? Bây giờ thì chị hết bực bội rồi. Sáng thứ hai em sẽ thấy chị rất vui vẻ cho mà xem.

Người đàn bà cười khẽ. « Bái, bai ».

Tôi cảm thấy rằng nàng đã cầm lấy bàn tay cô gái kia cốt để xin lỗi. Hai tiếng « bái, bai » cũng ngân cao và rõ, như để làm hòa.

– Lúc này tôi hơi bất hòa với cô ta nên tôi bỏ đi coi chiếu bóng. Nhưng tôi thấy hãi hùng quá, phim gì mà u ám quá đỗi.

Nàng đã lại ngồi xuống, và cặp mắt nàng vẫn còn nhìn vào chiếc hộp bằng

bạc sau khi nàng đã mời tôi một điếu thuốc lá và lấy một điếu cho nàng.

Tôi tự hỏi chẳng biết hai người đã xích mích ra sao, nhưng tôi không cảm thấy là mình có thể hỏi. Thay vì hỏi vụ đó, tôi hướng câu chuyện sang cái vấn đề đã khiến tôi thắc mắc.

Lúc này tôi có những hai cái vé coi chiếu bóng, và tôi không biết làm gì với cái vé dư nên đã tưởng là nó vô ích.

– Sao ông không đưa vợ ông đi ?

– Ờ ờ, bà biết không, số là... Tôi thấy khó nói về chuyện này.

– Ông đã từng ở trong quân đội chứ ? Ngành Hải quân chẳng ?

– Đúng thế.

– Tôi có hai người anh em họ cũng

ở trong Hải quân. – Tôi nói tiếp Trước kia cách đây vài năm, tôi đã là người khá quen thuộc trong giới các sĩ quan trẻ tuổi.

Nhưng tôi không muốn nói chuyện về dĩ vãng.

– Và ông đã làm gì với cái vé kia ?
Nàng hỏi.

– Tôi đã định mời một người bạn – một người đàn ông, dĩ nhiên - nhưng anh ta đi vắng. Tôi bèn đi coi một mình.

– Buồn nhỉ ! Mà lại coi cái phim “Cuộc hội ngộ ngắn ngủi » nữa kia đấy chứ.

– Nhưng tôi đang uống cà-phê với bà ở đây mà. Tại sao bà đã ngồi ghế đó ?

– Ghế đó, sao ?

Cặp mắt nàng nheo lại một cách dò hỏi, rồi một lát im lặng.

– À, ô, tôi đã ngồi nhầm ghế. Ồ, tôi ngu quá !

Lần đầu tiên tôi cảm thấy ở nàng có một chút điệu bộ, đom đàng.

– Tôi đã nghĩ rằng đó là đặc huệ lớn lao cho tôi.

– Lúc ấy tôi mất bình tĩnh và hơi bực bội, lại không có người chỉ chỗ. Tôi đi coi rạp đó thường lắm, gần quá mà, và tôi đã nghĩ rằng chỗ của tôi chắc hẳn phải ở quanh quần nơi đó. Tôi hơi cận thị.

– Tôi hiểu.

Tôi đã thấy mọi điều. Tôi cũng đã thấy rằng trường hợp cận thị nhẹ có thể khiến cho cặp mắt một người đàn bà trở nên quyến rũ hơn.

– Hình như mưa đã tạnh. Ông có nói là ông có công chuyện ở khu Ginza, phải không ?

– Chẳng có gì quan trọng lắm.

Cả tôi nữa, tôi cũng nhìn ra ngoài cửa sổ.

ngoài cửa sổ.

– Nếu ông không vội vã, thì ông cứ ở đây chơi tới lúc nào cũng được. Hiện giờ tôi rảnh rồi, chẳng bận việc gì cả.

– Ngày mai tôi phải đi rồi.

– Tôi thèm được đi như ông. Ông sắp đi đâu ?

– Tới Kyushu trong một thời gian.

– Đàn ông được hưởng tất cả mọi lợi thế. Công việc kinh doanh hả ?

– Kinh doanh nhưng không nẩy ra tiền, như người ta vẫn quen nói đó. Tôi đi làm việc. Trong một mỏ than.

– Vậy ư ?

– Từ khi tôi trở về, tôi đã làm đủ thử việc để giữ cho mình được sống động. Tôi đã từng đi tới kết luận là nếu chỉ muốn giữ cho mình được sống động mà thôi thì điều đó cũng chẳng đến nỗi khó khăn lắm. Giờ đây đã hết đời sống quân ngũ và mọi chuyện đều có vẻ như khác lạ. Từ lúc tôi thức dậy vào buổi sáng cho đến lúc tôi đi ngủ vào ban đêm, mọi thứ đều có vẻ như mới lạ, sống động đến thế.

– Trước kia ông là người chỉ huy à ?

– Một trung úy thuyền phó vào thời kỳ cuối cuộc chiến tranh. Tôi đã không làm việc đặc lực lắm nhưng vẫn được thăng chức.

Tôi nói thật mau. Tôi vốn không muốn kể về quá khứ. « Có một con mèo nhỏ thường luôn luôn đến với tôi. Điều này thú vị lắm. Trước kia tôi chẳng hề bao giờ ưa thích những con mèo — những con vật quá lạnh nhạt và ương ngạnh. Nhưng rồi tôi phải chú ý tới con mèo nhỏ kia và thật là kỳ lạ khi một con vật như thế lại có thể được sinh ra ở cõi đời. Bất cứ cái gì nó cũng khoái thích được, ngay cả cái đuôi của chính nó. Nó không bao giờ chán chường. Nếu cái vẻ linh hoạt đối với những cảm giác mới ấy có thể cứ tiếp tục trong vòng bốn hoặc năm năm, thì một con mèo hẳn có thể sẽ là một con vật phi thường.

– Sự thật không như thế. Khi chúng già đi, chúng sẽ mập ra và sẽ lười nhác chậm chạp. Có lần tôi nuôi tới ba con mèo một lúc, nhưng sau tôi nhận thấy

rằng một người đàn bà không con mà ưa thích mèo thì đó là một hình thức sống không tốt đẹp lắm, và tôi cho chúng cho người khác.

– Tôi muốn có tất cả những kinh nghiệm mà tôi có thể có trước khi tôi phát phì và trở thành chậm chạp. Tôi sống vội vã lắm.

– Và do đấy mà ông vào làm việc trong một mỏ than sao ?

– Tôi muốn hủy diệt con người cựu binh sĩ của tôi.

– Rồi ông sẽ gia nhập đảng cộng sản và phong trào Lao động chứ ?

– Có thể. Nhưng đảng thì lại quá giống với một sở làm. Nó không kính trọng cá nhân của mình.

Tôi cảm thấy là mình đang bị cật vắn bằng những câu hỏi có tính cách chi phối. Và do đấy tôi cũng đưa ra một nhận xét có tính cách chi phối :

– Đối với một kẻ như tôi, cái chuyện một người chồng tốt và vợ cùng nhau điều hành một cơ sở nhỏ nhưng hoàn bị, thì đó quả là một chuyện thần tiên.

– Một chuyện thần tiên - đó là lúc đầu thôi.

Nàng lại ngó tôi với cái dáng điệu hơi có vẻ giễu cợt rồi nhìn xuống ngay. Cử chỉ của nàng thay đổi một cách đột ngột. Hiển nhiên nàng không muốn bị lệ thuộc vào sự chi phối của tôi.

– Mình luôn luôn bận rộn, có vậy thôi, bận rộn sửa chữa những chiếc răng hư hỏng, ngày này qua ngày khác. Trừ

những lúc phải thực hiện một công việc sửa chữa khó khăn cho một kẻ nào đó, còn thì mình cứ phải đầu tắt mặt tối vào những công việc nhàm chán hàng ngày. Riêng tôi, tôi thích dùng những chồng vàng và bạch kim đó cho một cái gì đích thực là tốt đẹp kia.

Tối đây tôi nhớ tới công việc của tôi ở khu Ginza. Tôi ngăn ngừa một giây, rồi lấy ra khỏi túi tối một gói giấy. Sáng nay khi tôi thu dọn phòng tôi đã thấy nó trong ô kéo bàn viết.

– Như thế này kể ra cũng hơi đột ngột, nhưng bà có thể xài cái này chẳng?

Bàn tay với những móng tay được sửa gọt một cách tinh tế mở gói giấy ra ; một chiếc nhẫn cưới nằm trong gói đó.

Tôi giải thích, với đôi chút lúng túng:

– Sáng nay, khi tôi thu dọn nhà cửa, tôi thấy nó. Tôi đã phân vân tự hỏi liệu tôi có thể bán nó ở Ginza chẳng. Tôi biết rằng nếu tôi có thể đứng trên cầu Kachidoki hoặc ở một nơi nào đó mà ném phăng nó xuống sông, thì quả là mau chóng, gọn gàng hơn, nhưng tôi chưa từng là kẻ có thể có những cử chỉ lãng mạn như vậy được, và tôi đã định bụng là gói nó lại để đem bán thay vì liệng nó đi.

– Tôi có thể giải quyết nó hộ ông. Tôi phải trả bao nhiêu đây ?

– Có tới một năm nay tôi không đeo nó..., à, không, đã từ lâu hơn thế nhiều. Tiền nong không thành vấn đề.

Tôi nói thêm như thế, khi tôi thấy khuôn mặt nàng có vẻ băng khuâng, thắc mắc.

Cái đường cong của cô nàng hơi vồng lên vì cổ nàng tựa vào thành lưng chiếc ghế bành, bỗng hướng ra phía cửa sổ. Nàng uể oải xỏ chiếc nhẫn vào ngón tay nàng.

– Ba phân, có thể là bốn phân? Được rồi, ông để nó cho tôi. Mưa đã tạnh rồi thì phải.

Cả tôi nữa, tôi cũng đã ngó một cách bồn chồn vào cái ánh mặt trời vàng nhạt lọt qua khung cửa sổ. Đã tới lúc ra đi.

Nàng vẫn ngồi đó, và khi bàn-tay-có-deo-chiếc nhẫn-kia rớt xuống đùi nàng, nàng thở một hơi dài, và hai nuốm vú nàng trở nên sống động sau chiếc áo bờ-lu. Rồi khuôn mặt nàng, được bàn tay kia chống đỡ, quay lại phía tôi với một vẻ nhanh nhẹn tinh tế, như thể xua đuổi một cái gì.

– Xin lỗi ông. Mỗi khi tôi có khách tôi thường cứ phải ở lý tại đây.

Nàng khom người về phía trước và bộ mặt tươi cười của nàng tới gần tôi hơn.

– Khi nào tôi bận công việc tôi thường tới dùng bữa ăn trưa ngay ở chỗ đầu phố kia kìa. Tôi còn một phần cơm ở đó. Lúc này tôi đã định bụng sẽ đi ăn một cái gì trước khi về nhà, và bây giờ nếu ông không mắc công chuyện mời ông cùng tới đó với tôi.

Không đợi câu trả lời của tôi, nàng cầm chiếc xắc tay lên khỏi chiếc bàn nhỏ.

– Giá vàng thay đổi mỗi ngày, tôi cứ tạm đưa ông một ngàn yen. Công việc là công việc. Khi tôi biết rõ giá chiếc nhẫn này thì nếu còn thiếu bao nhiêu tôi sẽ gửi tới ông sau.

Sự ngay thật của những lời đang dịu nhẹ tuôn ra khiến tôi hơi phấn khởi.

Tôi chờ ngoài hành lang.

Nàng bước ra, cặp môi nàng linh động, và cửa phòng nha y đóng sập lại.

Trong ánh nắng chiều sau cơn mưa tháng Năm, hai chúng tôi đi qua cầu, tiến về khu Ginza. Trong những giờ phút như thế này, nếu miêu tả cuộc sống như « một cái gì mới mẻ » thì sự miêu tả đó quả là thừa.

Nàng thanh thản chào hỏi lại những người hầu bàn rồi ngồi xuống, đối diện với tôi.

– Người ta nói là uống bia với món này thì không đúng điệu lắm, nhưng...

Chúng tôi cùng cạn ly.

– Thế còn chồng bà ?

Câu chuyện về rượu khiến tôi có can đảm đề cập tới một cái gì vốn dĩ đã khiến tôi thất vọng.

– Ô, đừng bận tâm về chồng tôi.

Khi nàng rót thêm bia cho tôi – bằng cách rót thêm bia như vậy, thật thế, nàng chặn phăng ngay câu hỏi của tôi.

– Ông ở mặt trận phía Nam có lâu không ?

– Trong hai năm, chuyển dịch chỗ này chỗ nọ.

– Và rồi một năm sau khi ông trở về thì ông và vợ ông bỏ nhau à ?

– Tôi đã đoán ra mọi điều ngay lập tức. Kể ra cũng chẳng có gì kỳ cục, nhưng tôi muốn dứt khoát với quá khứ, và tôi

đã đoạn tuyệt với vợ tôi. Nhưng chuyện này đâu có gì đáng kể.

– Xin lỗi nhé. Cái cảnh cuối cùng trong phim « Cuộc hội ngộ ngắn ngủi » ... ông nhớ chứ ? Trong cảnh đó người chồng tha thứ cho người vợ ấy mà ? Nó đã làm tôi khó chịu. Nó đã làm tôi rất buồn khi họ sẽ phải sống với nhau như thế nào trong những năm sau đó. Vì thế tôi đã đưa vấn đề này ra. Nhưng mà thôi.

Thật thế, sự kết thúc đó chưa phải là kết thúc. Tuy nhiên, hà chẳng phải rằng chúng tôi nên nhường vấn đề ấy cho các nhà phê bình hay sao ?

– Chúng tôi đã chẳng thấu đạt được gì trong cuộc đời nhà binh cả. Duy chỉ có một điều thôi. Chúng ta là những người ở đảo mà không có tâm hồn những người ở đảo, chúng ta có thể vẫn

còn nhớ tới Java hay Luzon khi chúng ta nhìn thấy một cảnh mặt trời lặn giống như cảnh này. Cảnh mặt trời mọc một buổi sáng nào đó khiến tất cả chúng ta nghĩ tới những cảnh mặt trời mọc ở lục địa trong lúc chúng ta cấy những cánh đồng của chúng ta và chèo những chiếc thuyền của chúng ta. Đó là điều độc nhất mà đời nhà binh đã hiến cho tôi.

– Đàn ông có tất cả mọi lợi thế.

Cặp mi dài của nàng hạ thấp xuống, nàng ngấm những bọt nhỏ lóng lánh từ đáy ly bốc lên. Thật là điều nguy hiểm khi để cho mình quá xao xuyến vì một vài dáng bộ của đàn bà vào những lúc nào đó.

– Mà, ờ nhỉ. Ông không được quên cho tôi địa chỉ của ông ở Kyushu đấy.

Tôi rút hộp đựng danh thiếp của tôi ra. Một mẫu giấy dài và hẹp cũng vương theo.

Nàng mở xác tay.

– Tôi có bút đây.

– Cám ơn.

Một cách chậm chạp, tôi lật mẫu giấy đó lại. Đó là cái vé chiếu bóng thứ nhì.

– Ô, hay lắm ! Cứ viết vào đằng sau vé ấy.

Tôi ngó nàng và cả hai chúng tôi đều cười thành tiếng.

Với một cây viết máy thanh nhẹ, tôi viết tên hầm mỏ và khu dạ trú.

Khi tôi còn ở miền Nam, tất cả những gã trai trẻ dưới quyền tôi đều có những

tấm hình các bạn gái, các vị hôn thê và vợ họ, và bất cứ khi nào họ rảnh được một phút ắt hẳn họ lại lấy những hình đó ra mà ngắm và đưa cho những kẻ khác coi. Điều đó thật kỳ lạ, mặc dầu... cái thói quen ấy hẳn có thể khiến họ quên được những người đàn bà bằng xương bằng thịt thật sự.

Nàng không đáp lời.

– Hầy, khuôn mặt cô vợ già của tao giống cái gì cà ?

Một kẻ nào đó có thể nói thế, và một kẻ nào khác cũng có thể nói :

– Mà nói đến khuôn mặt vợ mày làm tao không thể nhớ ra khuôn mặt bồ của tao nữa. Hầy giữ yên lặng một phút để tao nhắm mắt lại và suy tưởng.

Chuyện như thế diễn ra luôn luôn.

– Hay đấy nhỉ.

– Tôi phải tả cái đó như thế nào đây? Luôn luôn đàn ông được sự xung động thúc đẩy họ tô điểm, vẽ vờ ra vẻ đẹp của đàn bà, và sự tô điểm, vẽ vờ ấy thường kiến tạo một hình ảnh xa rời con người thực. Ngay ở tuổi tôi cũng còn cái thói ấy.

– Ông tô điểm cho hình ảnh của tôi với nhé ?

Nàng hơi nghiêng đầu sang bên và mỉm cười.

– Có thể lắm chứ.

Vui vẻ, tôi ngó lâu vào mắt nàng.

Chúng tôi cùng đi tới ga xe lửa Đông-kinh, nàng lên xe đường Trung ương, tôi lên xe đường Yokosuka. Ngày hôm sau, tôi lên đường đi hăm mỏ.

Một tháng sau, tôi nhận được một bức thư của nàng, gửi theo lối bảo đảm :

“Trước hết là công việc của chúng ta.

Tám ngàn phiếu trong thư đây là số tiền tôi còn thiếu về cái mà ông đã để cho tôi. Tôi đã nói chuyện với một người thợ về thời giá và tôi mua cái đó với giá mà người ấy cho biết.

Cái đó hiện đang trở thành một cái vỏ bọc chiếc răng hàm thứ nhì của một cô trẻ tuổi sắp lấy chồng. Cái răng áp-nanh thấp hơn ở ngay bên lại cần được bọc bằng bạch kim, và do đấy tôi muốn dùng chiếc nhẫn cưới bạch kim của chính tôi vào công việc ấy.

Cái ngày mà tôi gặp ông trong trường hợp ly kỳ như thế lại đã chính là cái ngày mà tôi quyết định ly di với chồng tôi, sau

khi tôi đã phải chịu đựng rất nhiều nỗi buồn phiền. Lý do của sự ly dị này chỉ là một lý do thông thường nhất, tôi để ông thử tưởng tượng xem đó là lý do gì.

Tôi đã ngăn ngừa một lát trước khi quyết định bứt rứt một thiếu nữ trẻ tuổi sắp về nhà chồng bằng hai chiếc nhẫn cưới xui xẻo, nhưng rồi tôi lại nghĩ rằng hai chiếc nhẫn này biết đâu lại chẳng là một thứ bùa hên cho cuộc sống mới của cô ta.

Tôi làm việc liên miên suốt ngày. Cuộc đời quả là mới mẻ một khi mình không còn là vợ kẻ nào nữa.

Tôi mong ông sẽ tự bảo toàn sức khỏe.

Ông có tự nhận thấy có ý muốn tô điểm cho hình ảnh của tôi đấy chẳng ?"

✱

Cái bức thư mà tôi đã dùng để mở đầu truyện này chính là thư của tôi trả lời bà ta.

Tất cả câu chuyện chỉ có tới bức thư đó thôi.

Chắc hẳn tôi sẽ vui lòng lắm lắm, nếu trong số các bạn độc giả có vài người bạn cảm thấy muốn quay trở lại để đọc lại đoạn đầu câu chuyện.

NAGAI TATSUO

